

Petr Kotal:

VŽDYCKY JSEM PODVĚDOMĚ CÍTIL, ŽE NEREPREZENTUJI JEN SEBE, ALE ZEMI, ODKUD POCHÁZÍM

Největší radost mu dělá objevování a pomoc českým talentům. Nejdelsí část svého produktivního života prožil v biochemických laboratořích a managementu nadnárodních korporací. V současné době pomáhá našim perspektivním start-upům a spin-offům prosadit se v nejinovativnější zemi světa. S naším předním biochemikem a zakladatelem Pražského inovačního centra InnoCrystal Petrem Kotalem jsme si povídali o jeho motivaci stát se honorárním konzulem ČR ve Švýcarsku, našem inovativním potenciálu a podnikatelských příležitostech v mezinárodním prostředí.

Petr Kotal, Ph.D., DSc.

Vystudoval biochemii na Karlově univerzitě a jako vědecký pracovník působil na lékařské fakultě. Dlouhodobě se pohyboval v exekutivě mezinárodních korporací a 15 let ve výzkumu a vývoji v Procter & Gamble. Stál u zrodu globální strategie „OPEN INNOVATION“. Je autorem několika mezinárodních biotechnologických patentů. Nyní se věnuje podnikání v oblasti high-tech inovací. Jako klinický biochemik se zaměřuje na biotechnologické inovace s aplikacemi v farmaceutice a medicíně. Založil a vlastní Pražské inovační centrum (www.innocrystal.com) podporující perspektivní biotechnologické start-upy a spin-offy s oborovými aplikacemi

Jste extrémně vytížený akademik, mimo jiné autor několika mezinárodních biotechnologických patentů, s dlouholetou zkušeností v exekutivě mezinárodních korporací. Co vás přivedlo k rozhodnutí stát se naším honorárním konzulem ve Švýcarsku?

Po celý život jsem se zabýval biotechnologickým výzkumem a aplikací jeho výsledků v praxi. I když jsem měl během působení v mezinárodních korporacích na starosti kromě R&D také vztahy se státními institucemi, nikdy jsem neměl ambice seberealizovat se také v diplomacii. Rozhodnutí stát se honorárním konzulem České republiky ve Švýcarsku tedy nepřišlo ze dne na den a ovlivnila ho řada okolností.

Jednou z nejsilnějších motivací pro mě byla inspirativní zkušenost, kterou jsem získal během dlouholetých pracovních kontaktů s diplomaty z různých zemí. Přesto jsem v souvislosti s nabídkou na tuto čestnou pozici zvažoval, zda pro ni mám dostatečné předpoklady. Když se podívám zpět na dobu, během níž mám příležitost reprezentovat svou vlast v zemi, ve které již léta s rodinou žiji a pracuji, cítím uspokojení a v tomto ohledu i naplnění své kariéry. V minulosti

jsem podvědomě cítil, že nereprezentuji jen sebe, ale český stát. Nyní se to stalo skutečností.

České farmaceutice a biotechnologii spolupráce se švýcarskými partnery prospěje

V jakých oblastech podnikání českých firem ve Švýcarsku spatřujete největší potenciál růstu?

Díky vysokému počtu patentově chráněných aplikací a zaměření na výzkum a jeho komercializaci obsadilo Švýcarsko již po čtrnácté v řadě pozici nejinovativnější země světa. V mezinárodním kontextu zaujímá vedoucí postavení

”

PROPOJUJEME
ČESKOU KREATIVITU
SE ŠVÝCARSKOU
DŮKLADNOSTÍ.

Pražské inovační centrum InnoCrystal, které založil, vlastní a řídí Petr Kotal

ve vysoce inovativních odvětvích s vysokou přidanou hodnotou, jako jsou vývoj léků a biotechnologie. Česko disponuje v těchto oborech, rozvíjejících se na mezinárodní bázi, zajímavým lidským a výzkumným potenciálem, jemuž bohužel neodpovídá aktivita českých firem. Bez spolupráce se švýcarskými vědeckými institucemi a firmami totiž lze jen těžko v těchto oborech uspět.

Jste mezinárodně známou tváří komercializace výsledků výzkumu v oblasti life science a health care. Jsou právě frankofonní kantony Vaud, Ženeva, Jura, Neuchâtel, Valais a Fribourg, které konzulárně pokrýváte, perspektivním prostředím pro české subjekty?

Jednoznačně ano. Evropský klastr Rhône BioValley, který propojuje akademickou sféru s výrobními společnostmi švýcarských frankofonních kantonů, plynule přechází v podobný ekosystém v sousední Francii a pokračuje až do Lyonu. Na tomto rozlehlém nadnárodním teritoriu totiž působí celá řada inovačních hubů, otevřených spolupráci s evropskými výzkumnými a vývojovými subjekty.

Jak si představujete jejich podporu?

Z vlastní zkušenosti vím, že spolupráce na úrovni velkých korporací a výzkumné sféry v oblasti inovativních technologií a služeb se již osvědčila. Proto bychom na podobném modelu rádi pomohli také českým nadějným start-upům a spin-offům, u nichž se to zatím příliš nedaří. Propojení české kreativity se švýcarskou důkladností by mohlo přinést ovoce. Podle mého názoru mají obě země co vložit do společných projektů a velmi mě těší, že mohu k jejich úspěšné realizaci přispět svým dílem. Podmínkou zdaru však je, že český partner vyvíjí, případně již disponuje globálně kompetitivní technologií a má odvahu a ambici dobýt svět. Takovému

zájemci dokážeme pomoci při vyhledávání vhodných a renomovaných partnerů a navázání strategického kontaktu. Tento předpoklad zmiňuji proto, že se na nás se žádostí o pomoc obrací také řada našich společností, které nejsou na expanzi na švýcarský trh náležitě připraveny.

Více start-upů a spin-offů

V Česku se na financování inovačních aktivit a rozvoje startupového prostředí stále podílí soukromý sektor méně než v dalších vyspělých zemích. Přemýšlíte o tom, jak by se našim nadějným start-upům dalo pomoci?

Hlavní problém tohoto stavu spatřuji v tom, že české výzkumné instituce a vysoké školy zakládají jen velmi málo spin-offů. Například ve Švýcarsku pouze dvě přední vzdělávací instituce – ETH Zürich a EPFL Lausanne – uvedou ročně do života více než sto spin-offů. Zatímco v České republice nepřesáhne celkový počet založených spin-offů, které vyvíjejí vlastní technologii, deset ročně. Ve finále to znamená, že v Curychu a Lausanne působí mnoho nadějných start-upů, v nichž mnozí studenti pracují již během studia a po jeho absolvování tam nastupují. Osobně mě těší, že součástí tohoto ekosystému jsou i naše děti, které vyrostly již ve Švýcarsku. Zaznamenal jsem, že v současné době

představují ve Švýcarsku start-upy preferovaného zaměstnavatele a že signifikantní část švýcarského HDP vytvářejí právě ony.

Proč tedy podle vás české vzdělávací instituce neprodukuje víc spin-offů?

Domnívám se, že kolegům z akademické sféry chybí v tomto ohledu motivace zakládat spin-offy. A je to škoda. Dnes již nestačí pouze publikovat výsledky, ale je třeba vědecký objev spolehlivě patentově ochránit a následně komercializovat nejlépe založením spin-offu. Právě spin-offy jsou pro tento účel nejlepším řešením.

Co se vám za dva roky působení v diplomacii podařilo a na co jste nejvíce hrdý?

Svět inovací je tvůrčí prostředí, v němž nehrají hlavní roli jenom technologie a finanční rozvahy, ale především osobnosti, které si jdou skromně a vytrvale za svým cílem. Proto mi dělá největší radost objevování talentů, ať už uspějí v Česku, Švýcarsku nebo jinde. V tomto kontextu se nám podařilo otevřít dveře pro české talenty do organizace InnoVaud, která sdružuje většinu inovačních hubů ve frankofonní části Švýcarska. ■

*S PETREM KOTALEM HOVOŘILA VĚRA VORTELOVÁ
FOTO: ARCHIV PETRA KOTALA A PRAŽSKÉHO
INOVAČNÍHO CENTRA*

Petr Kotal vítá před Pražským inovačním centrem bývalého švýcarského velvyslance v ČR Philippa Guexe